

nuværende Folkething selv har sin Andeel i, at dette skeer. Det forekommer mig isærligt forunderligt, at man i et Dieblisk som dette, hvor man i en Deel af et andet Lands Territorium i høieste Grad lider under de ulykkelige Følger af store Sammenfjeb af Jord, saa at man der endog maa gaae saa vidt, at man maa see ved Statens Midler at faae smaa Eiendomme kjøbt hos dem, der bruge disse Jordstykker, her staaer i Begreb med at gennemføre en Udvikling, der kan føre til det samme Maal. Det er forunderligt, at man ikke vil lade sig belære af et saadant Tidernes Regn. Dernæst er der endnu ved denne Lov i § 1 givet Jorddrotterne en saa lang Tid til Udviklingen af dette Forhold, at de kunne indrette sig derefter. Da Dødsfaldene ville skee gennem en lang Arrække, og Fæstene ligeledes udløbe gennem en lang Arrække, kunne de indrette sig saaledes i pecuniær Henseende, at de til enhver Tid ville kunne have Midler til Naadighed til at kjøbe Fæstjord. Det er en stor Fordeel for dem ifødetfor, hvis Fæstegodsset paa engang skulde bringes til at gaae over til Selveiendom. Denne Lov indfører ogsaa — saavidt jeg kan forstaae, men maaskee den ærede Forslagsstiller kan oplyse, at det ikke er ganske rigtig forstaaet, hvilket skal være mig kjært — en Besparelse for Godseieren, idet det befrier ham fra at udrede $\frac{1}{3}$ af, hvad der maatte fordras til at sætte en Fæstegaard i forsæftelig Stand i Henhold til den bestaaende Lov. Deri troer jeg ikke, at jeg tager fejl; imidlertid skal jeg lade det staae hen. Ved § 8 er Jorddrotten sat istand til ved privat Overenskomst med den til enhver Tid værende Fæster at kunne faae sig Gaarden overdragen som en Selveiergaard. Dette er ogsaa en yderligere Lettelse for Jorddrotten til at erhverve og sammenkjøbe Fæstegods. Der er ikke engang det Gode bevirket, som kunde ligge i en Auction, idet Trediemand da ogsaa kunde træde til og bevirke en større Sum udbetalt til Fæsterens Efterladte. Nu vil man maaskee sige: det maae vi lade dem om, men det siger jeg ikke, thi det er i Statens Interesse, at Fæstefamiliernes Efterladte ikke gaae fra Gaardene paa den Maade, at de i Tidens Rængde blive til Byrde for Samfundet eller

farlige Elementer i Samfundet. I § 27 er der givet Jorddrotten, som vil fremlægge en antagelig og taalelig billig Salgsplan, Ret til at kunne unddrage sig Euen. Det er jo ogsaa en gunstig Stilling at sætte Folk i, naar det overhovedet er antaget at være et statsvigtigt Diemed, der skal opnaaes ved en Lov, at man saa kan stille det hen til en Mand, at man selv vil benytte Loven eller vil unddrage sig derfra ved at opstille Billaar, som han dog ikke stiller anderledes, end at han vil staae sig vel ved at opnaae Salg paa disse Billaar. — Efter som denne Lov nu er bleven ved de forffjellige Afstemninger, er den af en saadan Bestaafenhed, at jeg ikke antager, at der paa dette Grundlag kan erholdes en for Staten og for Fæsterne heldig Afsløsning, og jeg kan derfor ikke stemme for den. Paa den anden Side har jeg ved Lovens 1ste Behandling udtalt, at jeg ikke vilde forsøge paa at lægge den ærede Forslagsstiller nogen Hindring i veien, idet jeg vilde stille mine Forslag til Forbedring, men dersom Thinget forkastede disse, vilde holde mig neutral og afvente det Tidspunkt, som maaskee senere kunde komme — navnlig, hvis vi skulde være i det Tilfælde at beholde den nuværende Regjering i længere Tid —, at man vendte tilbage til det Lovforslag, som nærværende Thing saa ofte har vedtaget. Jeg vilde af denne Grund ikke stemme imod Loven paa det nærværende Standpunkt. Før end jeg imidlertid kunde indtage denne Stilling, var det min Pligt at stille Forslag til Forbedring af Loven i den Retning, hvori jeg troede, at man burde gaae, og dette har jeg ogsaa forsøgt paa ethvert Trin. Jeg beklager, at vi mellem anden og tredje Behandling ikke fik Leilighed til at samarbejde i Udvalget angaaende de Forslag, som kom frem til tredje Behandling, og jeg gjør denne Bemærkning nu, fordi den ærede Formand igaar foreslog Afslutning, før jeg fik Leilighed til at svare paa nogle Anker, som i saa Henseende vare gjorte imod mig. Jeg skal altsaa sige, at det ikke er sagt, at jeg ved tredje Behandling vilde være kommen frem med de Forslag, som jeg gjorde, eller at de vilde være komne frem i den Form, hvori de kom, dersom Udvalgets Fleertal havde villet skænke nogen